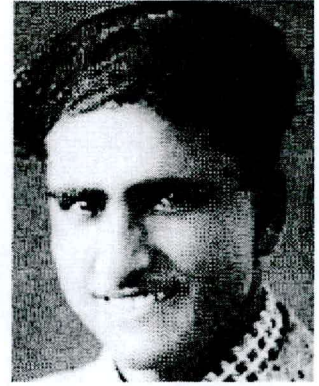

טוראי מסורי (דוכן), יהושע

בן אסתר ודוד. נולד בג' בכסלו תרפ"א (14.11.1920) בחדרה. למד בבית הספר העממי בנחליאל ושם, וגם בבית, ספג את מסורת ישראל וערכיו הלאומיים. נוסף על אלה חונך לפשטות-הליכות, יושר-לבב והסתפקות במועט ונודע כילד שקט ונוח לבריות אבל בקרבו פנימה שכנה נפש רגישה ומזג סוער. מחוסר תנאים מתאימים לא רכש מקצוע. בחורף עבד באריזה ובקיץ בעבודות מזדמנות שונות. עתותיו הפנויות היה מבלה בקריאת ספרים ובמרוצת הזמן אף בכתיבה. הוא החל לכתוב סיפור רחב-יריעה ובאחד מפרקיו מתואר אחד מגיבורי המשנה כשהוא רכוב על קרש משברי אניה הטובעת בים והוא נושא תפילה להצלתו על ידי אדון עולם. במצב דומה עתיד היה יהושע עצמו להימצא כעבור זמן קצר.

בשנת 1941 התנדב לצבא הבריטי וצורף ליחידת התובלה העברית 462. הוא שימש כנהג במחנה השמיני, השתתף בקרבות בצפון אפריקה והגיע עד תוניס. חיי הצבא, המדבר ותושביו הרשימו אותו הרבה והוא נתן ביטוי לרשמיו במכתבים וברשימות. באחד מקרבות המחנה השמיני בצפון אפריקה להדיפת הכוחות הגרמניים בפיקודו של רומל נפצע יהושע בראשו ולאחר טיפול בבית חולים שדה הוטס לניתוח בבית-חולים בקהיר ויצא משם בשלום. בכ"ו בניסן תש"ג (1.5.1943) נפצע פצעים קשים על סיפון האניה "ארינפורה" שהוטבעה על ידי מטוסי האויב בדרכה למלטה. יחידת הצלה הצליחה להביאו לבית חולים צבאי בבנגזי אך לאחר שלושה ימים, ביום כ"ט בניסן תש"ג (4.5.1943), מת מפצעיו והובא למנוחת עולמים בבית העלמין הצבאי הבריטי שבאותה עיר.

פרקי חייו פורסמו בספר "בכל מאודם", יד לבני חדרה.

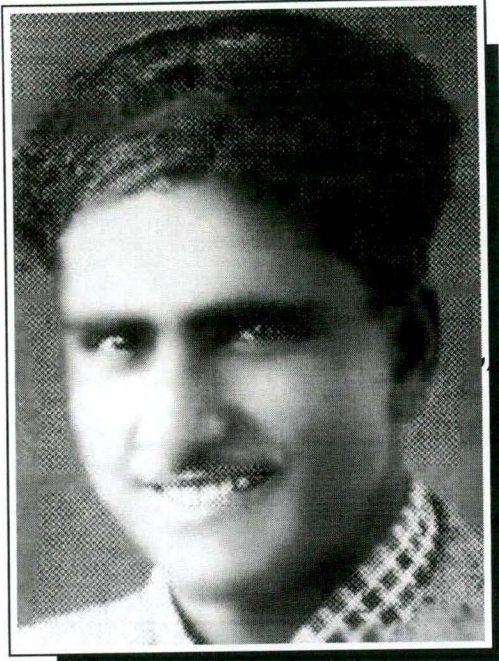
(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי 'יזכור', שנערך ע"י משרד הביטחון)

נזכר את פולם

כל הזכויות שמורות © 2009. מדינת ישראל, משרד הביטחון.

Copyright © 2009. The State of Israel, Ministry of Defense. All rights Reserved.

מסורי דוכן יהושע ז"ל

מסורי יהושע ז"ל
בן 20 בנפלו

בן אסתר ודוד

נולד בחדרה

ב-ג' בכסלו תרפ"ג, 1/7/1923

נפל בעת שירותו

ב-כ"ט בניסן תש"ג, 4/5/1943

שרת בצבא הבריטי

מקום נפילה: בדרך למלטה בטביעת "ארינפור"ה

נקבר בלוב

קורות חיים

בן אסתר ודוד. נולד בג' בכסלו תרפ"ג (1.7.1923) בחדרה. למד בבית הספר העממי בנחליאל, שם וגם בבית, ספג את מסורת ישראל וערכיו הלאומיים. נוסף על אלה חונך לפשטות-הליכות, יושר-לבב והסתפקות במועט ונודע כילד שקט ונוח לבריות אבל בקרבו פנימה שכנה נפש רגישה ומזג סוער.

מחוסר תנאים מתאימים לא רכש מקצוע. בחורף עבד באריזה, ובקיץ בעבודות מזדמנות שונות. את עתותיו הפנויות היה מבלה בקריאת ספרים ובמרוצת הזמן אף בכתיבה. הוא החל לכתוב סיפור רחב-יריעה ובאחד מפרקיו מתואר אחד מגיבורי המשנה כשהוא רכוב על קרש משברי אניה הטובעת בים והוא נושא תפילה להצלתו על ידי אדון עולם. במצב דומה עתיד היה יהושע עצמו להימצא כעבור זמן קצר.

בשנת 1941 התנדב לצבא הבריטי וצורף ליחידת ההובלה העברית 462. הוא שמש כנהג במחנה השמיני, השתתף בקרבות בצפון אפריקה והגיע עד תוניס. חיי הצבא, המדבר ותושביו הרשימו אותו הרבה והוא נתן ביטוי לרשמיו במכתבים וברשימות.

באחד מקרבות המחנה השמיני בצפון אפריקה להדיפת הכוחות הגרמניים בפיקודו של רומל נפצע יהושע בראשו ולאחר טיפול בבית חולים שדה הוטס לניתוח בבית-חולים בקהיר ויצא משם בשלום.

בכ"ו בניסן תש"ג (1.5.1943) נפצע פצעים קשים על סיפון האניה "ארינפור" שהוטבעה על ידי מטוסי האויב בדרכה למלטה. יחידת הצלה הצליחה להביאו לבית חולים צבאי בבנגזי אך לאחר שלושה ימים ביום כ"ט בניסן תש"ג (4.5.1943) מת מפצעיו והובא למנוחת

מסורי דוכן יהושע ז"ל

עולמים בבית העלמין הצבאי הבריטי שבאותה עיר.
פרקי חייו פורסמו בספר "בכל מאודם", יד לבני חדרה.

לדמותו

יהושע גדל בבית מסורתי מובהק, וכבר בשחר ילדותו ספג אל קרבו את נכסי-הרוח השופעים בין כחלי בתים כאלה. גם בית-הספר שבו למד היה מקביל וזהה במגמתו לאותה הרוח ששררה בבית, דבר שהיה רצוי מבחינה חינוכית.

ככל חבריו בשכונה היה יהושע מלא הערצה לערכים היהודיים הלאומיים; מתוך כך היה חדור הכרה לאומית צרופה ותמימה. הכרתו ודמיונו התבססו על הערכים ההיסטוריים-הלאומיים שבתנ"ך, ובדרך זו עוצבו גם אפיו ותכונותיו — יושר, פשטות, והסתפקות כמועט.

מטבעו היה יהושע מתון ונוח, מרבה להקשיב וממעט בדיבורים. בפשטות טבעית התרחק מכל שמץ של נצחנות עם חבריו, ועל אחת כמה וכמה עם גדולים ממנו. בגלל תכונותיו אלו היה תמיד רצוי וחביב בחוג מכריו. אולם אף שכלפי חוץ היה נראה שקט ומתון הרי בקרבו פנימה היה בעל מזג סוער. אף כי היה נוח כלפי אחרים — כלפי עצמו היה קפדן ומחמיר מאד. לעתים רחוקות נתגלו סטיות באפיו זה, ודבר זה היה קורה ביחסו לידידיו. קשה להסביר זאת אולי דוקא משום כך, משום שהיו אלה ידידים קרובים מאד, הרשה לעצמו מידה ידועה של התגרות וקינטור.

לבד משהיה בעל נפש עדינה והתרשם מכל דבר שנראה קל-ערך בעיני חבריו, היה יהושע בעל תפיסה מהירה והבנה עמוקה. הסרו לו התנאים החיצוניים וניצולם, ובמידה שהצליח בכוחות עצמו להעשיר את שטח ידיעותיו — לא נדף ממנו ריח של התגרות והתבלטות. צנוע היה, עניו ונחבא אל הכלים.

תכונה אחרונה זו איפשרה לו, מצד עצמה, לשקוד על ספריו — נכון יותר: ספריהם של חבריו שקיבל בהשאלה. שעות רצופות היה כולא עצמו מרצון ושוקע בהם כתולעת זו של ספרים.

בשל חוסר יד מדריכה ומכוונת בהצעת ספרים לקריאה, נגרר יהושע לתוך המערבולת הספרותית המגוונת, דבר שהוא מסתבר ופשוט לגבי גער בגילו. אך בכל זאת ברכה רבה היתה בקריאה מעין זו, והוא מצא בה את סיפוקו. בשנתו השש-עשרה התחיל לכתוב רשימות וסיפורים קצרים, מעשה חובבים שעורר בו ענין רב. יותר מאוחר החל בכתיבת סיפור שהוא עצמו לא קרא לו בשם. הוא היה אומר: לכשישלים ימצא לו כבר איזה שם שהוא; השם עצמו איננו חשוב ביותר. סיפור זה, השתרע על שלוש-מאות עמודי מחברת רגילה. לפני ססיים התחיל בהעתקה לנקי, ואת הדפים מסר לחברים לקריאה. שלושה רבעים מגלינות הטייטה עודם שמורים, אולם את ההעתקה המתוקנת לקח אתו לפשהתנדב לצבא הבריטי, במטרה להשלימה בשעות הפנאי.

הגורל רצה אחרת. יהושע מצא את מותו באניה בה נסע למאלטה. בשעת האסון נפצע פצעים קשים והובא לבית-החולים בבנגאזי. נחמה פורתא יש להוריו על שזכה לבוא לקבר ישראל, כשחבריו נושאים אותו על כתפיהם. בלויה השתתף גם הרב של הקהילה היהודית בבנגאזי.

כל חפציו ורשימותיו בכלל אלה, צללו במעמקי הים הטוער. כל פרשת חייו התוססים על כל הלבטים שבהם, נתקפלו ונדחסו במסגרת של עשרים ואחת שנות-חיים.

היש כאן משום די-הגורל? אותה צורה, שבה מצא את... מוקדם בתוך סיפורו. בסיפור זה הוא מתאר את המוות הא... מגיבורי-המשנה שבסיפור; הוא היה רכוב על גפי קרש פשו... דובבות תפילה לאדון העולם. תפילה זו, במצב הדומה מצאה ל... יהושע עצמו, יש בה אולי משום וידוי מוקדם לפני הסוף הפ...

מתוך העזבונו

...האניה, "בך-חור" עלתה באש. ביל הרגיש את עצמו צולל את רוחו והוא החל לחתור בנידו והתקדם במהירות פלפי מעלה ביל שאף אל קרבו את האויר הוד והצוין במלוא תהור פא אפסו, והוא הרגיש כי לא יוכל להחזיק מעמד. במרחק פנימה מ נדולות, שהכילו בקרבן את נוסעיה של האניה, "פראחור" שיערה ליושבי הסירות שיצילו את נפשו, אולם הוא נמנע מעשהת זאת הגלים טלטלוהו אנה ואנה, וכמעט שהחליט להסקיף את נפשו חפץ אחרת.

ביל עודנו פוסח על שתי הסעיפים, והנה חש מהלומה קשה האניה. כל עוד נפשו בו אחז ביל בקצה הקרש ונעץ פו צפתו מנורו. הוא הסתכל סביבו, שמה ימצא עוד את הסירות; אולם לא נודעו. ואולי דוקא משום כך נחה דעתו.

משום מה דווקא לאחר שהתאושש קמעה על גפי הקרש ה נפשו; קיבתו אף היא דרשה את שלה. כך נשאה ביל במצפר הח צורבת על ראשו, אין מושיע ואין גואל, אין מנוס ואין מפלט.

"אין תרופה ואין מזור נגד גזירת ה" ההרהר פלפל פפשי וינון, רעב וצמא, כרע ביל על ברכיו, נשארפיו השמממה והתפלפל "אתה הוא אלהי-אמת הושעיה נא את עבדך. הצילני ממים.

מסבל צמא זרעב. נפשי עלי תשתוחח ובצמא התעסוף. הצילני מ מלאכך הטובים ויצלו עלי מחוס השמש. כי אין נסתר מחמתות את הנשכחות" זמעה ניגרו מעיניו כמים והוא המסע.

"אמנם — אשמתו, חטאתי, עוונתי ופשעתי אולם אתה י בטון, כי רק מאהבתי אותה עשיתי זאת ואני לוי מנסה נפשי מצפ אחרת, אולם לא יכולתי. דמותה כיתפה נגד עיני רומם ולפלה שפ נפשי. למר אומר מתוק, ולמתיק מר אומר. ולפיה זה הטיטורני תכרסמניי אנה האדך אפיר ואל תעשה עם עבדך פלה. פי חפ הוא מושיע; הצילני כי אתה הוא גואל."

עודנו מתעטף במר-שיחו נזפר פצלי אשר נפנדו. הוא הוסיף פי המים השחיתוהו עד כי לא יצלה למאכל. עזית ועגל תקיב בצלי הכרוכי ומרוב-ותעוב. וכי תצלה צלל עכברים הלה עצה

ל ד מ ו ת ו

בפית מסורתי מובהק, וכבר בשחר ילדותו ספג אל קרבו את נכסי-הרוח
הללי פתים כאלה. גם בית-הספר שבו למד היה מקביל וזהה במגמתו לאותה
בפית, דבר שהיה רצוי מבחינה חינוכית.

בשפונה היה יהושע מלא הערצה לערכים היהודיים הלאומיים; מתוך כך
לאומית צרופה ותמימה. הכרתו ודמיונו התבססו על הערכים ההיסטוריים-
ג'ה ובדרך זו עוצבו גם אפיו ותכונותיו — יושר, פשטות, והסתפקות

ה יהושע מתון ונוח, מרבה להקשיב וממעט בדיבורים. בפשטות טבעית
מין של בצחנות עם חבריו, ועל אחת כמה וכמה עם גדולים ממנו. בגלל
היה תמיד רצוי וחביב בחוג מפריו. אולם אף שכלפי חוץ היה נראה שקט
בו פנימיה היה בעל מזג סוער. אף כי היה נוח כלפי אחרים — כלפי עצמו
מיר מאד. לעתים רחוקות נתגלו סטיות באפיו זה, ודבר זה היה קורה
קשה להסביר זאת אולי דוקא משום כך, משום שהיו אלה ידידים קרובים
עצמו מידה ידועה של התגרות וקינטור.

ה בעל נפש עדינה והתרשם מכל דבר שנראה קל-ערך בעיני חבריו,
ל הפיסה מהירה והבנה עמוקה. חסרו לו התנאים החיצוניים וניצולם,
ת בפחות עצמו להעשיר את שטח ידיעותיו — לא נדף ממנו ריח של
לשגת. צנוע היה, עניו ונחבא אל הכלים.

דונה זו איפשרה לו, מצד עצמה, לשקוד על ספריו — נכון יותר: ספריהם
פל בהשאלה. שעות רצופות היה כולא עצמו מרצון ושוקע בהם כתולעת

יד מהריפה ומכוונת בהצעת ספרים לקריאה, נגרר יהושע לתוך המערבולת
ונת, דבר שהוא מסתבר ופשוט לגבי נער בגילו. אך בכל זאת ברכה רבה
עין זו, והוא מצא פה את סיפוקו. בשנתו השש-עשרה התחיל לכתוב רשימות
מעשה חובבים שעורר בו ענין רב. יותר מאוחר החל בכתיבת סיפור
קרא לו בשם, הוא היה אומר: לכשישלים ימצא לו כבר איזה שם שהוא;
נו היטוב ביותר. סיפור זה, השתרע על שלוש-מאות עמודי מחברת רגילה.
החיל בהעתיקה לנקי, ואת הדפים מסר לחברים לקריאה. שלושה רבעים
ה עולם שמורים, אולם את ההעתיקה המתוקנת לקח אתו לכשהתנדב
במטרה להשלימה בשעות הפנאי.

ה אחרת. יהושע מצא את מותו באניה בה נסע למאג'טה. בשעת האסון
שים והובא לבית-החולים בבנג'אזי. נחמה פורתא יש להוריו על שזכה
ראל, כשחבריו נושאים אותו על כתפיהם. בלויה השתתף גם הרב של
ת בבאנג'אזי.

רשימותיו בכלל אלה, צללו במעמקי הים הסוער. כל פרשת חייו התוססים,
שבהם, נתקפלו ונדחסו במסגרת של עשרים ואחת שנות-חיים.

היש כאן משום יד-הגורל? אותה צורה, שבה מצא יהושע את מותו, מצאה לה ביטוי
מוקדם בתוך סיפורו. בסיפור זה הוא מתאר את המוות האורב על פני ים סוער לאחד
מגיבורי-המשנה שבסיפור; הוא היה רכוב על גבי קרש משברי האניה שגטרפה ושפתיו
דובבות תפילה לאדון העולם. תפילה זו, במצב הדומה מאד למצב שעתיד היה להימצא בו
יהושע עצמו, יש בה אולי משום וידוי מוקדם לפני הסוף המר.

ה מ ש פ ח ה

מתוך העזבון

...האניה „בן-חור" עלתה באש. ביל הרגיש את עצמו צולל תהומה; המים הקרים השיבו
את רוחו והוא החל לחתור בידיו והתקדם במהירות כלפי מעלה.

ביל שאף אל קרבו את האויר הזך והצונן במלוא חזהו כאשר צף על-פני המים. כוחותיו
אפסו, והוא הרגיש כי לא יוכל להחזיק מעמד. במרחק כמאה מטרים ממנו ראה שלוש סירות
גדולות, שהכילו בקרבן את נוסעיה של האניה „בן-חור" שעוד טרם טבעה. ביל חפץ לצעוק
ליושבי הסירות שיצילו את נפשו, אולם הוא נמנע מעשות זאת, כי זכר הצפוי לו צף במוחו.
הגלים טלטלוהו אנה ואנה, וכמעט שהחליט להפקיר את נפשו ולצלול תהומה. ברם הגורל
חפץ אחרת.

ביל עודנו פוסח על שתי הסעיפים, והנה חש מהלומה קשה בראשו; זה היה קרש משברי
האניה. כל עוד נפשו בו אחז ביל בקצה הקרש ונעץ בו צפרניו בכוח נעלם. אגדת רוחה פצה
מגרונו. הוא הסתכל סביבו, שמא ימצא עוד את הסירות; אולם אלו האחרונות נעלמו ועקבותיהן
לא נודעו. ואולי דוקא משום כך נחה דעתו.

משום מה דווקא לאחר שהתאושש קמעה על-גבי „קרש ההצלה" החל הצמא לענות את
נפשו; קיבתו אף היא דרשה את שלה. כך נשאר ביל במצבו הנואש בין שמים ומים, כשהשמש
צורבת על ראשו, אין מושיע ואין גואל, אין מנוס ואין מפלט.

„אין תרופה ואין מזור נגד גזירת ה'", הרהר ביל. נפשו התפללה למוות. מעוצר רעה
ויגון, רעב וצמא, כרע ביל על ברכיו, נשא-כפיו השמימה ויתפלל:

„אתה הוא אלהי-אמת הושיעה נא את עבדך. הצילני ממים רבים. הן ידעת מה נורא המוות
מסבל צמא ורעב. נפשי עלי תשתוחח ובצמא תתעטף. הצילני נא ואספר גבורותיך. שלח לי את
מלאכך הטובים ויצלו עלי מחום השמש, כי אין נסתר מחמתך. הן אל רחום אתה ולא תזכור
את הנשכחות." דמעות ניגרו מעיניו כמים והוא המשיך:

„אמנם — אשמתי, חטאתי, עויתי ופשעתי. אולם אתה יודע כליות ולב, חופש כל חדרי
בטן, כי רק מאהבתי אותה עשיתי זאת ואין לי מנוס מפני מצפוני. אמרתי: אמצא אשרי בחיק
אחרת, אולם לא יכולתי. דמוותה כיתפה נגד עיני יומם ולילה, שנתי נדדה מעיני, כל אוכל תיעבה
נפשי. למר אומר מתוק, ולמתוק מר אומר? ולמה זה תיסרני עוד, והאהבה שבראת כתולעת
תכרסמני? אגא, הארך אפיך ואל תעשה עם עבדך כלה, כי חפץ חיים אני. הושיעני, כי אתה
הוא מושיע; הצילני כי אתה הוא גואל..."

עודנו מתעטף במרשיחו נזכר בצלי אשר בגדיו. הוא הוציא את הצלי בחפזון, אולם גילה
כי המים השחיתוהו עד כי לא יצלח למאכל. עוית וגועל תקפו את ביל שעה שנגעו אצבעותיו
בצלי הרכרוכי ומרוב תיעוב (כי הצלי צלי עכברים היה, שצלה ביל עוד בהיחבאו בתחתית

(5)

האנייה הזמנית (ק). זרקס המימה, מחשש פן יגבר עליו הרעב והוא יאלץ לאכלם הצמא עינהו איזמות, גרונו יבש ושפתיו הצטמקו מצמא. הוא בלע את רוקו להשקיט את צמאונה אף כי ידע שאין בזה משום תועלת. הצמאון גבר עליו יותר ויותר, ונדמה היה לו כי הרעב החל להציק לו כל-כך. יסוריו גברו, בראותו כי מים רבים לפניו ואין הוא יכול לשתותם, הוא ידע מה עלולים מי הים לגרום, ולכן התצמץ. שלא לשתות מהם. כוחותיו רפו ואזלר...

”הוי מים, מים! מי יתן לי מים ולעבד אהיה לו כל חי!” צעק ועיניו בצבצן בחוריותו, ומה שהוא איום נראה בהן —

יהושע (מימין) במדי בית"ר ביום פטירתו של זאב ז'בוטינסקי

יהושע מסורי

נולד בחדרה. למד בבית הספר העממי בנחליאל ושם, כמו בבית, ספג את מסורת ישראל וערכיו הלאומיים. נוסף על אלה חונך לפשטות הליכות, יושר לבב והסתפקות במועט. נודע כילד שקט ונוח לבריות אבל בקרבו פנימה שכנה נפש רגישה ומזג סוער. מחוסר תנאים מתאימים לא רכש מקצוע. בחורף עבד באריזה ובקיץ בעבודות מזדמנות שונות. בעתותיו הפנויות היה מבלה בקריאת ספרים ובמרוצת הזמן אף בכתיבה. הוא החל לכתוב סיפור רחב יריעה ובאחד מפרקיו מתואר אחד מגיבורי המשנה כשהוא רכוב על קרש משברי אניה הטובעת בים והוא נושא תפילה להצלתו על ידי אדון עולם. במצב דומה עתיד היה יהושע עצמו להימצא כעבור זמן קצר. בשנת 1941 התנדב לצבא הבריטי וצורף ליחידת ההובלה העברית 462. הוא שמש כנהג במחנה השמיני, השתתף בקרבות בצפון אפריקה והגיע עד תוניס. חיי הצבא, המדבר ותושביו הרשימו אותו הרבה והוא נתן ביטוי לרשמיו במכתבים וברשימות. באחד מקרבות המחנה השמיני בצפון אפריקה

יהושע מסורי

להדיפת הכוחות הגרמניים בפיקודו של רומל נפצע יהושע
בראשו ולאחר טיפול בבית חולים שדה הוטס לניתוח בבית
חולים בקהיר ויצא משם בשלום. בכ"ו בניסן תש"ג
(1.5.1943) נפצע פצעים קשים על סיפון האניה "ארינפורה"
שהוטבעה על ידי מטוסי האויב בדרכה למלטה. יחידת הצלה
הצליחה להביאו לבית חולים צבאי בבנגזי אך לאחר שלושה
ימים ביום כ"ט בניסן תש"ג (4.5.1943) מת מפצעיו והובא
למנוחת עולמים בבית העלמין הצבאי ^{הירוק} שבאותה עיר.

ל ד מ ו ת ו

יהושע גדל בבית מסורתי מובהק, וכבר בשחר ילדותו ספג אל קרבו את נכסי-הרוח השופעים בין כתלי בתים כאלה. גם בית-הספר שבו למד היה מקביל וזהה במגמתו לאותה הרוח ששהרה בבית, דבר שהיה רצוי מבחינה חינוכית.

ככל חבריו בשכונה היה יהושע מלא הערצה לערכים היהודיים הלאומיים; מתוך כך היה-חדור הכרה לאומית צרופה ותמימה. הכרתו ודמיונו התבססו על הערכים ההיסטוריים-הלאומיים שבתנ"ך, ובדרך זו עוצבו גם אפיו ותכונותיו — יושר, פשטות, והסתפקות במועט.

מטבעו היה יהושע מתון ונוח, מרבה להקשיב וממעט בדיבורים. בפשטות טבעית התרחק מכל שמץ של נצחנות עם חבריו, ועל אחת כמה וכמה עם גדולים ממנו. בגלל תכונותיו אלו היה תמיד רצוי וחיביב בחוג מפריו. אולם אף שכלפי חוץ היה נראה שקט ומתון הרי בקרבו פנימה היה בעל מזג סוער. אף כי היה נוח כלפי אחרים — כלפי עצמו היה קפדן ומחמיר מאד. לעתים רחוקות נתגלו סטיות באפיו, זה, ודבר זה היה קורה ביחסו לידידיו. קשה להסביר זאת. אולי דוקא משום כך, משום שהיו אלה ידידים קרובים מאד, הרשה לעצמו מידה ידועה של התגרות וקינטור.

לבד משהיה בעל נפש עדינה והתרשם מכל דבר שנראה קל-ערוך בעיני חבריו, היה יהושע בעל תפיסה מהירה והבנה עמוקה. חסרו לו התנאים החיצוניים וניצולם, ובמידה שהצליח בכוחות עצמו להעשיר את שטח ידיעותיו — לא נדף ממנו ריח של התגרות והתבלטות. צנוע היה, עניו ונחבא אל הכלים.

תכונה אחרונה זו איפשרה לו, מצד עצמה, לשקוד על ספריו — נכון יותר: ספריהם של חבריו שקיבל בהשאלה. שעות רצופות היה כולא עצמו מרצון ושוקע בהם כתולעת זו של ספרים.

בשל חוסר יד מדריכה ומכוונת בהצעת ספרים לקריאה, נגרר יהושע לתוך המערבולת הספרותית המגוונת, דבר שהוא מסתבר ופשוט לגבי נער בגילו. אך בכל זאת ברכה רבה היתה בקריאה מעין זו, והוא מצא בה את סיפוקו. בשנתו השש-עשרה התחיל לכתוב רשימות וסיפורים קצרים, מעשה חובבים שעורר בו ענין רב. יותר מאוחר החל בכתיבת סיפור שהוא עצמו לא קרא לו בשם. הוא היה אומר: לכשישלים ימצא לו כבר איזה שם שהוא; השם עצמו איננו חשוב ביותר. סיפור זה, השתרע על שלוש-מאות עמודי מחברת רגילה, לפני שסיים התחיל בהעתקה לנקי, ואת הדפים מסר לחברים לקריאה. שלושה רבעים מגליגנות הטיוטה עודם שמורים, אולם את ההעתקה המתוקנת לקח אתו לכשהתנדב לצבא הבריטי, במטרה להשלימה בשעות הפנאי.

הגורל רצה אחרת. יהושע מצא את מותו באניה בה נסע למאלטה. בשעת האסון נפצע פצעים קשים והובא לבית-החולים בכננאזי. נחמה פורתא יש להוריו על שזכה לבוא לקבר ישראל כשחבריו נושאים אותו על כתפיהם. בלוייה השתתף גם הרב של הקהילה היהודית בכננאזי.

כל חפציו ורשימותיו בכלל אלה, צללו במעמקי הים הסוער. כל פרשת חייו התוססים על פני הלבטים שבהם, נתקפלו ונדחסו במסגרת של עשרים ואחת שנות חיים.

היש כאן משום ידי-הגורל זו אותה צורה שבה מצא יהושע את מותו מצאה לה בלתי מוקדם בתוך סיפורו. וביפורי זה הוא מתאר את המוות האורב על פני ים סועה לאחד מגיבורי המשנה שבסיפור; הוא היה רכוב על גבי קרש משברי האניה שנטרפה ושפתיו דובבות תפילה לאדון העולם: תפילה זו, במצב הדומה מאד למצב שעתיד היה להימצא בו יהושע עצמו, יש בה אולי משום וידי מוקדם לפני הסוף המר.

ה מ ש פ ח ה

*

מתוך העזבון

...האניה „בךחור" עלתה באש. ביל הרגיש את עצמו צולל תהומה; המים הקרים השיבו את רוחו והוא החל לחתור בידי ונתקדם במהירות כלפי מעלה.

ביל שאף אל קרבו את האויר הזך והצונן במלוא חזהו כאשר צף על-פני המים. כוחותיו אפסו, והוא הרגיש כי לא יוכל להחזיק מעמד. במרחק כמה מטרים ממנו ראה שלוש סירות גדולות, שהכילו בקרבן את נוסעיה של האניה „בךחור" שעוד טרם טבעה. ביל חפץ לצעוק ליושבי הסירות שיצילו את נפשו, אולם הוא נמנע מעשות זאת, כי זכר הצפוי לו צף במוחו. הגלים טלטלוהו אנה ואנה, וכמעט שהחליט להפקיר את נפשו ולצלול תהומה. ברם הגורל חפץ אחרת.

ביל עודנו פוסח על שתי הסעיפים, והנה חש מהלומה קשה בראשו; זה היה קרש משברי האניה. כל עוד נפשו בו אחז ביל בקצה הקרש ונעץ בו צפרניו בכוח נעלם. אגחת רוחה פרצה מגרונו. הוא הסתכל סביבו, שמה ימצא עוד את הסירות; אולם אלן האחרונות נעלמו ועקבותיהן לא נודעו. ואולי דוקא משום כך נחה דעתה.

משום מה דווקא לאחר שהתאושש קמעה על-גבי „קרש ההצלה" החל הצמא לענות את נפשו; קיבתו אף היא דרשה את שלה. כך נשאר ביל במצבו הנואש בין שמים ומים, כשהשמש צורבת על ראשו, אין מושיע ואין גואל, אין מנוס ואין מפלט.

„אין תרופה ואין מזור נגד גזירת ה'", הרחרר ביל. נפשו התפללה למוות. מעוצר רעה ויגון, רעב וצמא, כרע ביל על ברכיו, נשאי-כפיו השמימה ויתפלל:

„אתה הוא אלהי-אמת הושיעה נא את עבדך. הצילני ממים רבים. הן ידעת מה נורא המוות מסבל צמא ורעב. נפשי עלו תשתוחח ובצמא תתעטף. הצילני נא ואספר גבורותיך. שלח לי את מלאכיך הטובים ויצלו עלי מחום השמש, כי אין נסתר מחמתך. הן אל רחום אתה ולא תזכור את הנשכחות". דמעות ניגרו מעיניו כמים והוא המשיך:

„אמנם — אשמתי, חטאתי, עויתי ופשעתי. אולם אתה יודע כליות ולב, חופש כל חדרי בטן, כי רק מאהבתי אותה עשיתי זאת ואין לי מנוס מפני מצפוני. אמרתי: אמצא אשרי בחיק אחרת, אולם לא יכולתי. דמותה כיתפה נגד עיני יומם ולילה, שנתי נדדה מעיני, כל אוכל תיעבה נפשי. למר אומר מתוק, ולמתוק מר אומר? ולמה זה תיסרני עוד, והאהבה שבראת כתולעת תכרסמני? אנה, הארץ אפיך ואל תעשה עם עבדך כלה, כי חפץ חיים אני. הושיעני, כי אתה הוא מושיע; הצילני כי אתה הוא גואל..."

עודנו מתעטף במרשיחו נזכר בצלי אשר במגדיו. הוא הוציא את הצלי בחטון, אולם גילה כי המים השחיתוהו עד כי לא יצלח למאכל. עוית וגועל תקפו את-ביל שעה שנגעו אצבעותיו בצלי הרכרוכי ומרוב תיעוב (כי הצלי צלי עכברים היה, שצלה ביל עוד בהיחבאו בתחתית

האניחה הומי עתיק) זרקס המימה, מחשש פן יגבר עליו הרעב והוא יאלץ לאכלם הצמא עינהו אומותן גרונו יבש ושפתיו הצטמקו מצמא הוא בלע את רוקו. להשקט את צמאו אף כי יהע שאין בזה משום תועלת הצמאון גבה עליו יותר זיותר ונדמה היה לו כלהרעב התל לחצוק לו כל כך יסוהיו גברו, בראתו כי מים רבים לפניו ואין הוא יכול לשתותם, הוא יחץ מיד עלולים מי הים לגרום, ולכן התצמץ שלא לשתות מהם כחותיו רפו ואזלו...
 "הוי מים, מים! מי יתן לי מים ולעבד אהיה לו כל חי ו" צעק ועיניו בצבצו בחוריהו ומה שהוא איום נראה בהן —

יהושע (מימין) במדי בית"ר ביום פטירתו של זאב ז'בוטינסקי

נלחמו בגרמנים ונספו. חוזרים לאסון "ארינפורה"

140 חיילים מארץ ישראל טבעו יחד עם האונייה הבריטית בדרך לפלישת בעלות הברית לאיטליה ב-43'. אחד החיילים כתב על יעדו הצפוי: "קשה לתאר ההתלהבות. הולכים ומתקרבים אנו לאחינו הנאנקים והמושפלים". אולם, החלום של רבים מהם נגדע בהפצצה אווירית גרמנית מול חופי לוב

רועי מנדל פורסם: 19.04.12, 00:29

"היינו בטוחים שאחרי היעדרנו מהבית יותר משנה נקבל חופש, והתכוננו להיות מלכים בבית בליל הסדר, אבל בינתיים חל שינוי אצלנו ואנחנו שוב בנדידה. לפתע קיבלנו את הידיעה שאנחנו זזים. הסדר נערך באולם הגדול, ואם כי היה לנו זמן קצר להכנות, עבר הסדר בסדר. הקראנו הגדה שבה שולבו חלק מסורתי בפרקים אקטואליים. הסדר עבר תחת הרושם של המחכה לנו עכשיו, המכוסה בערפל כבד. תיכף עם גמר הסדר הודיעו לנו שחלק כבר עוזב את המקום בבוקר וגם אנחנו בתוכם, יכול להיות שלא רחוק היום ואנו ניפגש עם יהדות חדשה..." (אגרת של חייל יהודי ביחידת התובלה 462 של צבא הבריטי, אפריל 1943)

חיילי יחידת התובלה הבריטית 462, שהייתה מורכבת רובה ככולה ממתנדבי היישוב היהודי בארץ ישראל, כבר טעמו את טעמה המר של המלחמה. חודשים קודם לכן לחמו באל-עלמיין, והיו שותפים להדיפת כוחותיו של ארווין רומל במערכה בצפון אפריקה. הפלישה לאירופה, ידעו כולם, היא רק עניין של זמן. עם זאת, איש מהלוחמים לא ידע מה אופייה של המשימה שאליה נקראו בסוף אפריל '43, כשעלו על סיפון האוניות באלכסנדריה.

חיילי היחידה התאמנו במחנה צריפין

כעבור יומיים בלב ים נחשפה המשימה - פלישה לאיטליה. תוצאותיה היו קשות - תקיפה אווירית גרמנית קטלה את חייהם של מאות, בהם 140 לוחמי היחידה שהיו על סיפונה של האונייה "ארינפורה". המפגש עם "היהדות החדשה" שראה החייל היהודי האלמוני בחזונו, באגרת ששלח למשפחתו, לא התקיים.

היום (יום ה') יציינו חיילי פלוגת ההובלה הבריטית 69 שנים לטביעת "ארינפורה" ואת זכרם של 140 חלליה, מתנדבי היישוב היהודי, בטקס רשמי של משרד הביטחון בהר הרצל. באנדרטה לזכר הנופלים המצויה בהר המנוחות, יתקבצו ניצולי ההפצה ההיא בלב ים כדי להוקיר את זכרם של חבריהם - המתנדבים לשירות בצבא הוד מלכותה, כחלק מבעלות הברית, למלחמה נגד הנאצים.

"הרגשתי רצוי"

בשנת 1942 ידעו תושבי היישוב היהודי בארץ ישראל מעט מאוד על הנעשה באירופה. הדיווחים על הכיבושים של המשטר הנאצי אמנם הגיעו, כך גם השמועות על גורלם המר של היהודי אירופה, אך לא היה מידע מוצק על המתרחש. "לא ידענו הרבה על הגרמנים", מספר חיים אסט, בן 92, חייל בפלוגה. "ידענו שיש מלחמה גדולה, שהגרמנים רוצים לכבוש את העולם ושהם כבר באפריקה, בדרך לארץ ישראל. שמענו שהם מתנכלים ליהודים במיוחד, אבל באופן אישי לא באמת הבנתי מה זה אומר".

החיילים היהודים השתתפו במאמץ לעצור את רומל וגייסותיו באל-עלמיין

משה שרת, אז ראש המחלקה המדינית של הסוכנות היהודית ולימים שר החוץ וראש הממשלה, פעל רבות לגיוס אנשי היישוב לצבא הבריטי. יהודי ארץ ישראל, סבר שרת, צריכים לתמוך במאמץ המלחמתי כדי לבלום את צבאו של היטלר מלהיכנס בשערי ארץ ישראל, ולשחרר את אחיזת הצבת הנאצית מאירופה הכבושה. שיעור המתנדבים היה גבוה - כ-30 אלף איש, 8% מהאוכלוסייה.

חיילי היחידה התאמנו במחנה צריפין

כעבור יומיים בלב ים נחשפה המשימה - פלישה לאיטליה. תוצאותיה היו קשות - תקיפה אווירית גרמנית קטלה את חייהם של מאות, בהם 140 לוחמי היחידה שהיו על סיפונה של האונייה "ארינפורה". המפגש עם "היהדות החדשה" שראה החייל היהודי האלמוני בחזונו, באגרת ששלח למשפחתו, לא התקיים.

היום (יום ה') יצינו חיילי פלוגת ההובלה הבריטית 69 שנים לטביעת "ארינפורה" ואת זכרם של 140 חלליה, מתנדבי היישוב היהודי, בטקס רשמי של משרד הביטחון בהר הרצל. באגדרטה לזכר הנופלים המצויה בהר המנוחות, יתקבצו ניצולי ההפצה ההיא בלב ים כדי להוקיר את זכרם של חבריהם - המתנדבים לשירות בצבא הוד מלכותה, כחלק מבעלות הברית, למלחמה נגד הנאצים.

"הרגשתי רצוי"

בשנת 1942 ידעו תושבי היישוב היהודי בארץ ישראל מעט מאוד על הנעשה באירופה. הדיווחים על הכיבושים של המשטר הנאצי אמנם הגיעו, כך גם השמועות על גורלם המר של היהודים באירופה, אך לא היה מידע מוצק על המתרחש. "לא ידענו הרבה על הגרמנים", מספר חיים אסט, בן 92, חייל בפלוגה. "ידענו שיש מלחמה גדולה, שהגרמנים רוצים לכבוש את העולם ושהם כבר באפריקה, בדרך לארץ ישראל. שמענו שהם מתנכלים ליהודים במיוחד, אבל באופן אישי לא באמת הבנתי מה זה אומר".

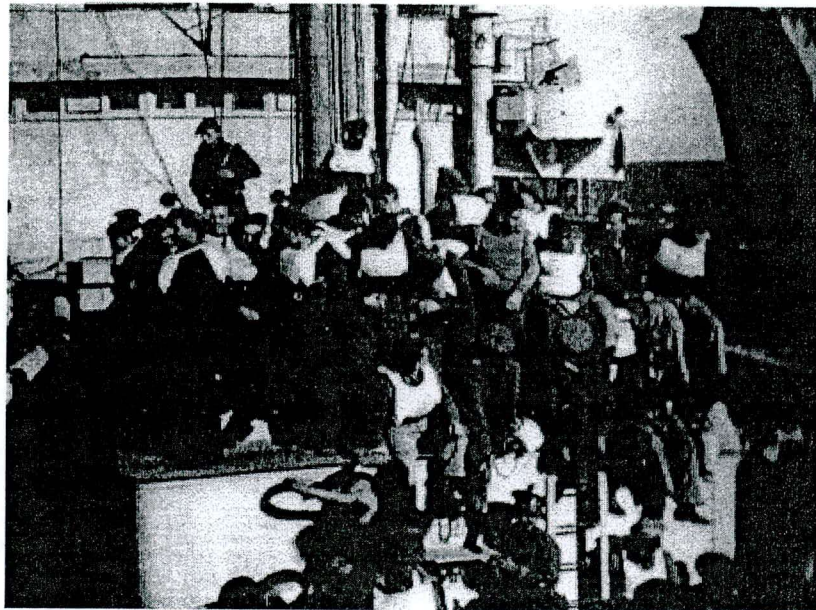
החיילים היהודים השתתפו במאמץ לעצור את רומל וגייסותיו באל-עלמיין

משה שרת, אז ראש המחלקה המדינית של הסוכנות היהודית ולימים שר החוץ וראש הממשלה, פעל רבות לגיוס אנשי היישוב לצבא הבריטי. יהודי ארץ ישראל, סבר שרת, צריכים לתמוך במאמץ המלחמתי כדי לבלום את צבאו של היטלר מלהיכנס בשערי ארץ ישראל, ולשחרר את אחיזת הצבת הנאצית מאירופה הכבושה. שיעור המתנדבים היה גבוה - כ-30 אלף איש, 8% מהאוכלוסייה.

"פתאום הגיח מטוס"

ב-26 באפריל 1943 נקראו חיילי הפלוגה למשימה שפרטיה נשמרו בסוד. 334 חיילי הפלוגה לצד מאות לוחמים אפריקנים עלו על האונייה "ארינפורה" - אוניית סחר הודית שגויסה לשירות הצבא המלכותי הבריטי וזו הפליגה ב-27 באפריל מנמל אלכסנדריה לצד עשרות אוניות נוספות ועליהן כוחות רגלים, ציוד לחימה, מזון ודלק. היעד - מלטה, ומשם היו מיועדים הכוחות להשתתף בפלישת בעלות הברית לסיציליה שבאיטליה הפשיסטית של מוסוליני.

"ב-31 באפריל, ערב שישי התאספנו לקבלת שבת", סיפר סרג'נט יעקב ביחובסקי בעדות שמסר על האירועים השמורה ב"אוסף הלוחם היהודי בצבאות העולם ובמחתרות" שבארכיון צה"ל. "בילינו בשירת שירים ארץ ישראליים. למסיבה הצטרף מפקד הפלוגה, מייג'ור יפה, והפצרנו בו לספר את מחוז הפצנו. ממנו נודע שמגמתנו היא מלטה. קשה לתאר את ההתלהבות שפרצה בין חברינו, הנה הולך ומתגשם חלום שעל אודותיו חלמנו רק במסתרין, הולכים ומתקרבים אנו אל מקום אחינו הנאנקים והמושפלים".

חיילי פלוגת התובלה בהפלגה

היה ברור לכול שצי אוניות כזה יהיה קשה להסתיר בים מעיני ואוזני האויב הגרמני. החשש הגדול היה מפני התקפות טורפדו של הצוללות הגרמניות. התקיפה מהאוויר הגיעה בהפתעה. באחד במאי, בשעה 17:30 נשמעה אזעקה על סיפון האוניות. "עמדתי על הסיפון, כשפתאום הגיח מטוס גרמני", נזכר אסט. "היינו בשלושה טורים, 35 אוניות, והמטוס פשוט צלל למטה וטס כמעט בגובה פני המים בין שני טורים - נכנס בהתחלה ויצא בסוף. הבנו מיד שזה לא מבשר טובות".

לא חלפה חצי שעה והחשש הגדול התמשש. לפתע הגיח בשמים מבנה מטוסי תקיפה גרמניים. מטר פצצות החל נופל על הצי. "ארינפורה", שנפגעה קשות, החלה לטבוע במהירות עצומה. "ההנחיה הייתה לרדת לבטן האונייה אם יש הפצצה, אבל מתברר שזה היה גזר דין מוות", אומר אסט. "תוך כמה דקות החרטום של האונייה שקע פנימה והארינפורה החלה לטבוע".

בזה אחר זה החלו לקפוץ החיילים למים, מנסים להיאחז בשברים המשמשים כמצוף וכל זאת, כשהגרמנים פותחים בירי אוטומטי לעבר האנשים שנפלו למים. "הרבה מאיתנו לא ידעו לשחות, את סירות ההצלה לא הספיקו להוריד מהאונייה שטבעה", סיפר ביחובסקי בעדותו.

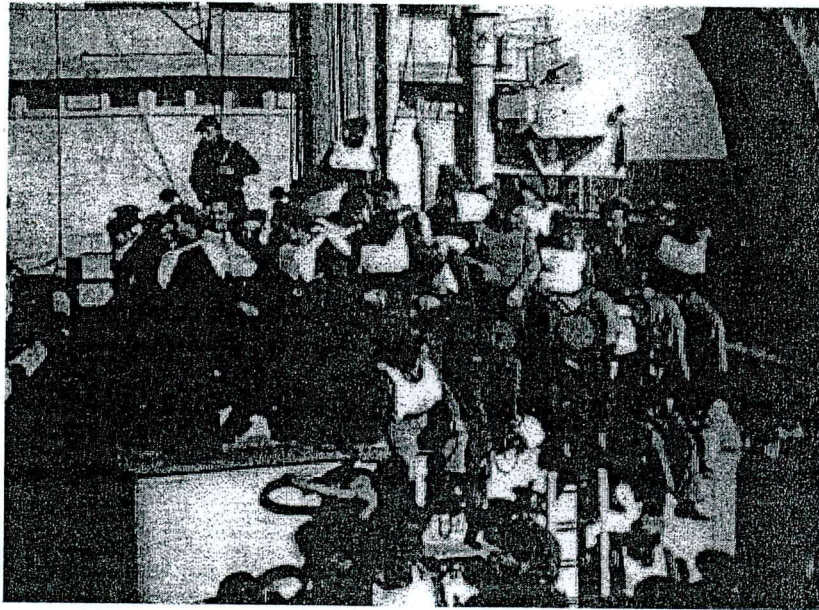
מתחילים מחדש

החשיכה, המערבולות במים שנוצרו מטביעת האונייה הענקית והאש שאחזה באוניות שנפגעו - עם כל אלו נאלצו ניצולי ההפצצה להתמודד במשך שעות ארוכות במים. אם לא די בכך, מכלית דלק שהתפוצצה בתקיפה הגרמנית הפכה את המים לסמיכים ולרעילים בגלל כמויות הסולר העצומות שנשפכו. "מעשי גבורה רבים היו במים", נכתב

"פתאום הגיח מטוס"

ב-26 באפריל 1943 נקראו חיילי הפלוגה למשימה שפרטיה נשמרו בסוד. 334 חיילי הפלוגה לצד מאות לוחמים אפריקנים עלו על האונייה "ארינפורה" - אוניית סחר הודית שגויסה לשירות הצבא המלכותי הבריטי וזו הפליגה ב-27 באפריל מנמל אלכסנדריה לצד עשרות אוניות נוספות ועליהן כוחות רגלים, ציוד לחימה, מזון ודלק. היעד - מלטה, ומשם היו מיועדים הכוחות להשתתף בפלישת בעלות הברית לסיציליה שבאיטליה הפשיסטית של מוסוליני.

"ב-31 באפריל, ערב שישי התאספנו לקבלת שבת", סיפר סרג'נט יעקב ביחובסקי בעדות שמסר על האירועים השמורה ב"אוסף הלוחם היהודי בצבאות העולם ובמחתרות" שבארכיון צה"ל. "בילינו בשירת שירים ארץ ישראליים. למסיבה הצטרף מפקד הפלוגה, מייג'ור יפה, והפצרנו בו לספר את מחוז חפצנו. ממנו נודע שמגמתנו היא מלטה. קשה לתאר את ההתלהבות שפרצה בין חברינו, הנה הולך ומתגשם חלום שעל אודותיו חלמנו רק במסתרין, הולכים ומתקרבים אנו אל מקום אחינו הנאנקים והמושפלים".

חיילי פלוגת התובלה בהפלגה

היה ברור לכול שצי אוניות כזה יהיה קשה להסתיר בים מעיני ואוזני האויב הגרמני. החשש הגדול היה מפני התקפות טורפדו של הצוללות הגרמניות. התקיפה מהאוויר הגיעה בהפתעה. באחד במאי, בשעה 17:30 נשמעה אזעקה על סיפון האוניות. "עמדתי על הסיפון, כשפתאום הגיח מטוס גרמני", נזכר אסט. "היינו בשלושה טורים, 35 אוניות, והמטוס פשוט צלל למטה וטס כמעט בגובה פני המים בין שני טורים - נכנס בהתחלה ויצא בסוף. הבנו מיד שזה לא מבשר טובות".

לא חלפה חצי שעה והחשש הגדול התמשש. לפתע הגיח בשמים מבנה מטוסי תקיפה גרמניים. מטר פצצות החל נופל על הצי. "ארינפורה", שנפגעה קשות, החלה לטבוע במהירות עצומה. "ההנחיה הייתה לרדת לבטן האונייה אם יש הפצצה, אבל מתברר שזה היה גזר דין מוות", אומר אסט. "תוך כמה דקות החרטום של האונייה שקע פנימה והארינפורה החלה לטבוע".

בזה אחר זה החלו לקפוץ החיילים למים, מנסים להיאחז בשברים המשמשים כמצוף וכל זאת, כשהגרמנים פותחים בירי אוטומטי לעבר האנשים שנפלו למים. "הרבה מאיתנו לא ידעו לשחות, את סירות ההצלה לא הספיקו להוריד מהאונייה שטבעה", סיפר ביחובסקי בעדותו.

מתחילים מחדש

החשיכה, המערבולות במים שנוצרו מטביעת האונייה הענקית והאש שאחזה באוניות שנפגעו - עם כל אלו נאלצו ניצולי ההפצצה להתמודד במשך שעות ארוכות במים. אם לא די בכך, מכלית דלק שהתפוצצה בתקיפה הגרמנית הפכה את המים לסמיכים ולרעילים בגלל כמויות הסולר העצומות שנשפכו. "מעשי גבורה רבים היו במים", נכתב

AlG.

י"ב (X)

16/12

(X) בק אים גיל 21 - (הג בלויה)
(X) וליה

- ק צל נל לל היה הסמכה היה הוה אבוי
והוטל גסווי (בלן)

02-6234385

(8) לנה ק

0223 - 111263.

בדו"ח האירוע של הצבא הבריטי משנת 43'. "אנשים באפיסת כוחות עזרו לחבריהם שעמדו לטבוע. מעטים הצליחו לטפס על שברי הריסות שצפו, הרוב נאלצו לשרוד שעתיים או שלוש במים עד שמצאו ומשו אותם".

140 חיילים מצאו את מותם. לבסוף הגיעה היחידה לאיטליה

כוחות ההצלה הגיעו כעבור שלוש שעות. ספינה שולת מוקשים שחלפה במקום פינתה את הפצועים לבנגאזי שבלוב. אחרים פונו לבית חולים בטריפולי באוניית מלחמה יוונית שהגיעה לסיי. אז התבררו ממדי האסון שפקד את הפלוגה העברית. "ידענו שנשארנו קומץ קטן, שאיבדנו הרבה חברים", מספר אסט. 140 מחיילי הפלוגה מצאו את מותם בהפצצה הגרמנית.

היה זה האסון הכבד ביותר שידע היישוב היהודי בארץ ישראל במלחמה, ועדיין - טביעת "ארינפורה", הייתה אירוע קטן יחסית במלחמת העולם כולה. חיילי הפלוגה שהתאוששו חזרו ארצה לחופשה קצרה, ומשם נשלחו לצריפין. 462 התגבשה מחדש, ומתנדבים נוספים גויסו למלא את השורות. בספטמבר 1943, חמישה חודשים אחרי הטביעה, יצאה הפלוגה המחודשת להשלמת המשימה – פלישה לסלרנו שבאיטליה.

חיילי פלוגת ההובלה לא פגשו קהילות יהודיות, כפי שקיווה החייל האלמוני במכתב ההוא מליל הסדר, אלא שברי קהילות – פליטים יהודיים שנמצאו בדרך. "החלו להגיע פליטים שהסתתרו באיטליה, ורק אז התחלנו לשמוע את הזוועות והבנו מה קרה", נזכר אסט. "המשימה שלנו הוגדרה מחדש – למצוא את הדרך להעלות אותם לארץ".

יד לבנים - חדרה

יהושע מסורי

בן אסתר ודוד מסורי

01/07/23
01/05/43

אב תרפ"ג
כ"ו בניסן תש"ג

נולד ביום
נפל ביום

10-5-18

שלם עברה,

לצ"ם המיצע כפי שמאפיין

השילוב התנצחה להכנות האור

יצרנים חברה

חלק אהב את "יטרה" שיש לה היסטוריה;

חלק אהב הספר "כח לאוצר"

וחלק אהב השינויים.

כחלק התיק זה מצאנו בכמה יצרי

שם ומספר אלפא של מיליון שמירה

ש"ב צ"ב של אבא, היה במחצית החלופית."

שמה רים. פרטי את האופן אבי -

(אין צליל אתי נחמתי את פרטי...)

דקה שסיימת לקיים

בהרכב

חלק תימ

מחלה יצירתי חרה

עברה אישית

08-8504473 קב

08-8582007